

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

ze wspólnego posiedzenia
Komisji Ustawodawczej (345.)
oraz Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (279.)

27 lipca 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 65. posiedzeniu Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 34)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Aleksander Pociąg)

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIĄG**

Szanowni Państwo!

Mamy parę minut opóźnieni. Ja czekałem na koleżanki i kolegów z komisji rodziny, którzy też są członkami Komisji Ustawodawczej, ale zdaje się, że ich posiedzenie się przedłuża.

W związku z tym zapytam: czy mamy kworum w obu komisjach?

(Głos z sali: Mamy.)

Szanowni Państwo, otwieram wraz z panem przewodniczącym Kwiatkowskim połączone posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Ustawodawczej.

Mamy zastanawiać się nad poprawkami do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

W trakcie debaty została złożona poprawka przez marszałka, senatora Borusewicza.

Bardzo proszę, Pani Mecenase, parę słów na ten temat.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Bardzo dziękuję.

Poprawka pana senatora zmienia §9 art. 130, w którym karalnym czynem jest szpiegostwo. To jest typ kwalifikowany tego przestępstwa. Poprawka pana senatora polega na tym, że zostały usunięte pewne niedookreślone bądź nieznane w terminologii kodeksu karnego

sformułowania, takie jak „prowadzi dezinformację” oraz „skłania organ władzy publicznej”. Zgodnie z poprawką pana senatora to, co do tej pory było, czyli „prowadzi dezinformację polegającą na rozpowszechnianiu nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji”, zastępuje się wyrazami „rozpowszechnia nieprawdziwe lub wprowadzającej w błąd informacje”. Natomiast tam, gdzie mamy sformułowanie „skłania organ”... zastępujemy je terminologią kodeksową i pan senator proponuje sformułowanie „mający na celu wywarcie wpływu na podjęcie lub zaniechanie określonych czynności urzędowych przez konstytucyjny organ Rzeczypospolitej, organ państwa sojuszniczego lub organizacji międzynarodowej”. Sankcja karna pozostaje taka, jak była. Tak że, powiedziałabym, że ta poprawka zbliża terminologię art. 130 §9 do terminologii brzmienia kodeksu karnego, a nadto czyni przepis bardziej czytelny i precyzyjny, co w przypadku przepisów karnych jest bardzo istotne. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIĄG**

Dziękuję bardzo.

Ponieważ ławy rządowe świecą pustkami, niestety to przedłożenie okazało się sierotą, nikt nie jest w stanie odpowiedzieć nam, czy rząd, czy posłowie, którzy wymyślili tę ustawę, zgadzają się na to, czy nie...

Bardzo proszę, najpierw pan przewodniczący Kwiatkowski, a potem pan senator Czerwiński.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Nie wiem oczywiście, jaki będzie głos pana senatora Czerwińskiego, ale poprawka pana

marszałka Borusewicz dostosowuje zapisy tej ustawy do terminologii występującej w aktach prawnych, więc jeżeli nie ma jakichś okoliczności, o których nie wiemy na ten moment, to bym też gorąco prosił i rekomendował poparcie poprawki pana marszałka.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.
Pan senator Czerwiński.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Chciałbym tylko powiedzieć, że jeśli chodzi o te poprawki, poza poprawką pana marszałka Borusewicz, to rząd był przeciw tym poprawkom. Chodzi o te, które są, nazwałbym to, w bloku, nad którymi wcześniej było głosowanie połączonych komisji. Co do poprawki marszałka Borusewicz, to nie wiem, jak rząd się ustosunkuje, ale to już jest inna kwestia.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Pani Mecenasa...
(*Senator Krzysztof Kwiatkowski*: Jakie było stanowisko rządu?)
...jakie było stanowisko rządu?

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Rzeczywiście rząd był przeciwny wszystkim poprawkom, od drugiej do piątej. Są to poprawki, które proponowało Biuro Legislacyjne. Poprawki druga, trzecia i piąta to są poprawki czysto redakcyjne.

Poprawka czwarta ma na celu zamianę organu uprawnionego z prokuratora generalnego na Sąd Okręgowy w Warszawie. W przypadku chęci zachowania przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego zgromadzonych w trakcie

czynności niejawnych wobec cudzoziemca informacji, które nie zawierają informacji o popełnieniu przestępstwa ani dowodów popełnienia przestępstwa, ani nie są przydatne w postępowaniu karnym, natomiast są istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa... Dotychczas, w trakcie kontroli operacyjnej, od Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jeżeli chciała zachować takie informacje, wymagana była, i jest, zgoda sądu okręgowego. I ten przepis jest niezmienny w przypadku kontroli operacyjnej. W przypadku czynności niejawnych prowadzonych na podstawie ustawy antyterrorystycznej dodano przepis, w którym organem uprawnionym w analogicznej sytuacji w stosunku do cudzoziemców czyni się prokuratora generalnego. Przy czym trzeba powiedzieć – chodzi tu o przestępstwa o charakterze terrorystycznym oraz przestępstwa szpiegostwa – że trudno jest rozdzielić w trakcie prowadzenia kontroli operacyjnej bądź tych czynności niejawnych, które sprawy będą dotyczyły tylko cudzoziemców, a które Polaków. Przecież najczęściej dochodzi do np. rozmów telefonicznych, spotkań, które mają charakter mieszany, a wtedy ciężko powiedzieć, który przepis zastosuje Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. No, właściwie to można się domyślać, że mając przepis, w którym wymaga się zgody sądu, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego w takich przypadkach będzie po prostu korzystała z przepisów ustawy antyterrorystycznej, w której aktualnie dodaje się przestępstwo szpiegostwa. Bo do tej pory ta ustawa przestępstwa nie zawierała, ścigało się tylko przestępstwa o charakterze terrorystycznym na podstawie tej ustawy. Teraz rozszerza się materialnie tę ustawę, zakres przedmiotowy ustawy o przestępstwo szpiegostwa. Jasne było stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, który stwierdził w swoich wyrokach dwukrotnie, że w takich przypadkach, kiedy zachowuje się materiały zawierające dane wrażliwe, wymagana jest zgodnie z konwencją praw człowieka i naszą konstytucją zgoda sądu, ponieważ czynności służb specjalnych nie podlegają właściwie żadnej kontroli organów niezależnych. Tak że w 2011 r. opierając się na takiej prokonstytucyjnej i konwencyjnej tezie, wprowadzono te przepisy do ustawy o ABW i wprowadziło to w 2011 r. Ministerstwo Sprawiedliwości, szeroko uzasadniając takie działanie. Teraz wprowadza się analogiczny przepis, nie uzasadniając go w ogóle

i wprowadza się jako organ uprawniony prokuratora generalnego, w miejsce sądu. W związku z tym Biuro Legislacyjne zaproponowało, i ta propozycja uzyskała zgodę komisji, została przedłożona i wniesiona w komisji poprawka, aby wprowadzić sąd. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo za te wyjaśnienia.

Ten §9 przez całą dyskusję przewijał się i tutaj pan marszałek Borusewicz i inni zwracali uwagę na to, że on jest, no, bardzo poszerzający. Mamy tu do czynienia z wywoływaniem poważnych zakłóceń nie tylko w gospodarce Rzeczypospolitej Polskiej, ale również państwa sojuszniczego. Definicja państwa sojuszniczego jest dosyć trudna, ale mam nadzieję, że po przyjęciu tej ustawy niektórzy zaczną trochę się zastanawiać przy krytyce naszych sojuszników np. z Niemiec. Dziękuję bardzo.

W tej chwili poddaję pod głosowanie poprawkę...

Pani Mecenasa, gdyby pani po kolei czytała te poprawki, byłbym wdzięczny.

Zapytam tylko senatorów: czy w związku z tym, że już głosowaliśmy nad poprawkami nr 2, 3, 4, 5 i one uzyskały...

Czu one uzyskały większość komisji?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS

Tak.

Tylko, jeśli mogę...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Tak.)

Przepraszam, jeśli mogłabym proponować, ponieważ poprawki nr 2, 3 i 5 są czysto redakcyjne, to można głosować nad nimi łącznie, natomiast poprawka nr 4 zastępująca prokuratora generalnego sądem...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Jest merytoryczna. Jasne.)

...jest merytoryczna, więc proponowałabym głosować nad nią osobno. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dobrze. Dobrze.

Czy państwo senatorowie godzą się na to, żebyśmy w bloku głosowali nad poprawkami nr 2, 3 i 5?

(Głos z sali: Tak.)

Nie ma sprzeciwu. Dziękuję bardzo.

Proszę, w takim razie poprawka nr 1, to jest ta bardzo szeroko omówiona przed chwilą przez panią mecenasa poprawka senatora Borusewicza.

Kto z państwa senatorów jest za? (15)

Kto jest przeciw? (13)

Kto się wstrzymał? (0)

Nikt się nie wstrzymał.

W związku z tym poprawka uzyskała poparcie komisji.

W tej chwili zagłosujemy nad poprawkami nr 2, 3 i 5, które są poprawkami nie merytorycznymi, tylko legislacyjnymi.

Kto z państwa senatorów jest za? (15)

Kto jest przeciw? (13)

Kto się wstrzymał? (0)

Nikt się nie wstrzymał.

Komisje większością głosów poparły te poprawki.

I w tej chwili poprawka nr 4.

Kto z państwa senatorów jest za? (15)

Kto jest przeciw? (13)

Kto się wstrzymał? (0)

Nikt się nie wstrzymał.

Również ta poprawka większością głosów została przyjęta przez połączone komisje.

Kto będzie...

(Głos z sali: Pan.)

Ja będę. Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś inne propozycje w sprawie sprawozdawania? Nie ma. Dziękuję bardzo.

(Senator Krzysztof Kwiatkowski: Komisja Ustawodawcza skończyła pracę.)

Komisja praw człowieka również.

Dziękuję bardzo.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy